

O wartości przyjaźni w życiu człowieka

Izabella Andrzejuk

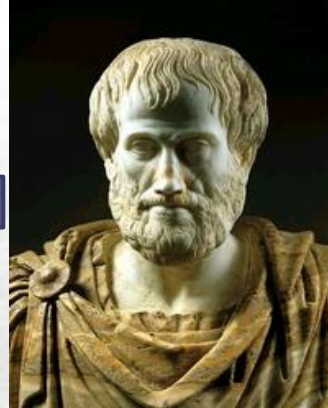
Arystoteles, *Etyka nikomachejska*

„...bo bez przyjaciół nikt nie mógłby pragnąć żyć, chociażby posiadał wszystkie inne dobra; wszak i ci, którzy mają bogactwa, stanowisko i władzę, zdają się najbardziej potrzebować przyjaciół; jakąż bowiem korzyść z takiej pomysłności; jeśli się jest pozbawionym [możności] wyświadczenia przysług drugim, z której przede wszystkim i w sposób najchwalebniejszy korzysta się wobec przyjaciół?”

Kim jest człowiek?

- Pytanie o istotę człowieka jest pytaniem z dziedziny filozofii.

Człowiek jest
„zwierzęciem
rozumnym”
(*animal rartionale*)

Arystoteles ze Stagiry

Człowiek z natury
swej jest
przystosowany do
życia we
wspólnocie
(*animal sociale*)

Spółeczny wymiar ludzkiej natury

- Każdy człowiek posiada określone wyposażenie, umożliwiające mu nawiązywanie relacji
 - Posługiwanie się mową
 - Odróżnianie rzeczy dobrych od złych i sprawiedliwości od niesprawiedliwości
 - Wyposażenie w rozum, umożliwiające organizowanie sobie towarzystwa, wsparcia i pomocy innych ludzi

Przyjaźń

1. Czym jest?

- To wzajemna miłość i życzliwość (wzajemność w obdarzaniu się miłością jest warunkiem niezbędnym w przyjaźni)
- Kochać kogoś miłością przyjacielską oznacza: chcieć dla tej osoby dobra
- Przyjaźń jest cnotą lub „czymś z cnotą związanym”

2. Co daje człowiekowi?

- Przyjemność
- Nadzieję na dobre życie
- Radość
- Szczęście

Przyjaźń – ale jaka?

- 1) **Kochać:** Prawdziwa przyjaźń polega w większym stopniu na kochaniu, aniżeli na byciu kochanym
- 2) **Dobrze postępować:** Podobieństwo przyjaciół wynika z posiadania przez nich cnót
- 3) **Przyjaciela jako dobro samo w sobie:** Dobro przyjaciela stanowi cel relacji. Druga osoba postrzegana jako dobro warte osiągnięcia ze względu na nie samo (*bonum honestum*)

Trwałość, niezmiennność i pełne zaufanie jako charakterystyczne cechy relacji przyjaźni doskonałej (opartej na dobru szlachetnym)

Wartość przyjaźni

- Buduje się na realności jako przejawie istnienia, jest dwukierunkowa
- Przyjaźń jest wzajemnym przystosowaniem się osób, spowodowanym faktem, że po prostu są.
 - Bezinteresowność przyjaźni
 - Wzajemna obecność stanowi źródło radości

Co przyjaźni towarzyszy?

- Życzliwość
(*benevolentia*)
- Dobroczynność
(*beneficentia*)
- Zgoda (*concordia*)

Przyjaźń a sprawiedliwość

PRZYJAŹŃ

Chcieć dla przyjaciela tego, co naprawdę będzie dla niego dobre (traktować przyjaciela jak siebie samego)

Równość między przyjaciółmi jest zasadą tej relacji

SPRAWIEDLIWOŚĆ

Oddać każdemu to, co mu się należy (przekształcić nierówność w równość)

Równość jest skutkiem (kresem)

Wnioski

- Przyjaźń wymaga uznania pierwszeństwa człowieka przed rzeczami co pociąga za sobą konieczność pewnej przemiany (**metanoi**)
- Troszczenie się o relacje osobowe, a zwłaszcza o dobro samych osób rodzi postawę nazywaną **humanizmem**

